

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 2.

A Magyar Kurir 4-dik darabjához.

Déli Ámerikában, a' Caraccasi példa nélkül való földindulásnak környülállásos leírása.

Ez a' rettenetes veszedelem még tavaly történt. Akkor a' M. Kurir is kiadta ennek némely környülállásait. Ez egy olyan tünemény volt a' természet' munkáiban, a' melly nem csak rendkívülvalóságára nézve, de politikai tekintetben is példanélkül valónak tartathatik, annyiban, hogy ez által a' *Venezuelai* tartományoknak már csak nem egészen tökéletességre ment függetlenségek, mellyen ezen tartományoknak lakosai leg nagyobb buzgósággal munkálódtak, ha egyszerűben semmivé nem tétetett is, leg alább sok időkre elkesleltetett. A következő környülállásokat egy szemmel láto tanúnak jegyzéseiből közlik az újságok: —

„Ez a' rettenetes földreindulás (igy szóll a' tudósító) a' melly tavaly *Caraccas* városát 's az ezen nevű tartománynak sok más városait és helysegeit semmivé tette, még eddig csak igen vékony színnel festetett le! —

„Mártzius 26-dikán, 1812-tőben, délutáni 5 órakor éreztetett az első rázkódás; a' levegő tsendes, a' hévség felette nagy volt: a' rettentő történetnek azonközben semmi néműelőjelei észre nem vétetettek. Az első rázkódás, melly olly nagy volt, hogy a' harangok megszólláltak, valami 6 minutum secundumokig tartott. Az erre következett 10 vagy 12 minutum secundumok alatt olly módon mozgott a' föld, mint a' teger' habjai tsendes időben. Remémltetett, hogy talán már elenyészett a' veszedelem: de nem soká föld alatt való zúgá-

sok, és mennydörgéseknél keményebb elektrikai tsattanások hallattattak, és úgy tetztett, mintha a' leírhatatlan sebességgel rengő föld olly módon főne, mint a' víz fő a' leg hevesebb tűz mellett. Néhány minutumok múlva újabb rengése éreztetett a' földnek. *Caraccas* városa, több mint 30 más városokkal, és falusi épületekkel, mellyek által ez a' szép tartomány valami 300 mért-földnyi meszszeségre mintegy befedve volt, egy szempillantat alatt oda lettek fundamentomostól fogva; 80,000 emberek veszték - el, és sok más ezerek sebesedtek - meg rettenetesen.

Silla nevű igen magas hegynek a' tövénél egy sok folyóvizektől nedvesítettő térségnek a' kezdeténél, a' tenger' színénél jóval magasabban lévén *Caraccas* városa helyheztetve, mindenkor friss és kedves levegője volt. A' rettentő tszapas nagy pönteken éppen akkor esvén rajta, mikor az emberek a' templomokban voltak, minnyájan oda temetettek. Leg nagyobb ereje volt a' földrázkódásának a' hegy mellett. A' *Sz. Háromság* és *Alta Gracia* templomaik, mellyek 150 lábnyommal voltak magasabbak a' föld' színénél, úgy össze roskadtak, hogy az össze omlott kőrakás nem magasabb 5 vagy 6 lábnyomnál. Aból is meg lehet a' rázkódásnak keménységét ítélni, hogy azok a' 30 és 40 lábnyom szélességű oszlopok, a' mellyeken ezen templomoknak bálthajtásaik feküdték, úgy elenyésztek, hogy az összeomlás után még csak jelt sem hagytak magok után. Hasonlóképpen eltűnt még a' jele is egy más olly nagy épületnek, mellyben 4000 emberek megfértek volna, 's a' mellyben most ágyúk tartattak. Itt egy eg-

Regementet elnyelt, föld, mikor az éppen a templomi parádéra akart indulni. Képzelné lehet, mely nagy lehetett itt az ijedség, tébolygás, zűrzavar, rendetlen futkosás, kétségbe esés, 's religyiói szenteskedés az elsőbb szempilláztatokkan. Némelyek személyes meggyartatásokon iparkodtak, a' mint lehetett; mások térdre esve esedeztek a' kegyelemért. Megsebesedve, porral borítatva, öszszeszakadozott ruhában, a' gyermekeket, betegeket, sebeseket karjaik hirtolvá, nyargalodozottak nép mindenfelé, el egyesén. Némelyek nem találta attyokfiát, barátjaikat keresték és tudakozták felszóval minden felé; mások reszkerő leikkkel ásták az ömlásokat, hogy odatemetett kedveseiket életben vagy holtan kikaparchassák.

[Végezetét mászszor].

Magyar Ország.

Ns. Duca Regementjének tartalék Osztálya a' múlt Junius hónap' elején Nagy Váradról Eperjesre költözvén, ott léteben is sok jótéteményeit tapasztalta a' már Országszerte esmeretes Katonaság eránt viseltetni szokott szeretetéről Tek. Bihar Vármegyének: úgy elmenetelekor is a' vele közlött barátságát, igaz hazafiúi katona szívből származó háládatos köszönettel említi, hogy M. gos. Gróf *Rhedey Lajos* Administrator Ur az Ispotályban volt katonának elégséges jó bort' adatott; Tek. Szala Kapóltsi *Domokos Jakab* Első. Vice Ispán Ur pedig az Osztálynak elindulása napján 654 személyekből álló vitézeknek egyegy font húst, és a' maga leg jobb boraiból egyegy itte bort' adatott.

J e l e n t é s.

A' Bétsi Aug. Confessió levő Gyülekezetnek második érdemes és tudós Predikátora, és Csász. Kir. egyházi Tanácsos *Gburz János* Ur szándékozik a' jövő őszig,

előfizetésre, ily tziim alatt: *Trostbüch für Leidende*, az az: *A' szenvedőket vigasztaló Könyv*, kiadni, melynek készítésére, a' mint német nyelven kiadott jelentésében mondja, sokaktól barátságosan megkérte tetett. Ezen munkáskájában az embernek nem csak a' világi külső, hanem belső, és számos nemes-érzékenységu embereket érdeklő szenvedéseiről is fog szóllani. Az egész munka egy alfabetumra fog menni, és szép betűkkel nyomtatódni. — Az új szép nyomató papirosra Vál. Czéd. két forint, író papirosra három forint, Velin papirosra négy forint leszén, és az előfizetésre való idő a' jövő Kis Aszszony havának végéig van meghatározva; előre való fizetés nélkül nagyobb leszsz az ára. — Az ezen munkáskát kedvellők, itt Bétsben, vagy magánál a' Kiadó Urnál a' Dorotty úttzában, az 1179 szám alatt lévő háznak 2-dik emeletjében, vagy a' *D II Antik* könyváruló boltjában, a' Püspök úttzában, le tehetik az árrát. Végezetre arra ként ez a' Tiszt. Férfit azokat, a' kik ezen munkájára kívánnak előre fizetni, hogy neveiket, és lakhelyeiket világosan feltenni, hozzá küldeni ne sajnálják, mivel azoknak neveiket a' könyv eleire ki fogja adni.

T u d ó s í t á s.

A' Cs. K. Patrimonialis és Familiái jószágok Fő Igazgatása által feles számú eredeti Spanyol hágó kosok, néhány száz kélesztendős, hágásra alkalmas, olyan kosok, a' mellyek eredeti Spanyol kosoktól 's leg finomabb Spanyol eredetű Holitschi anyajuhoktól vették származásokat, továbbá valami 3000 darab, a' tenyészésre egészen alkalmas vén és előhasú anyajuhok fognak a' folyó esztendőben Augustusnak 23-dik és 24-dik napjain Holitschban Magyar országon, közönséges kótyavetye által kész fizetésért eladattatni.

A' kótyavetye a' Holitschi Cs. K. múlató kastélyban a' feljebb mondott napokon délelőtti 9 órakor tartattatik.

Költ Bétsben Jun. 24-dikén 1813-ban